

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 25. Si fur rem alienam tibi donarit vel vendiderit, cui debeas restituere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

rit nec à Confessario nec à fure adhibita, præsumi non potest adfuisse domini consensum. Vide dicenda à n. 421.

98 *Q. 25. Si fur rem alienam tibi donarit vel vendiderit, cui debeas restituere.* R. §. 1. Si donarit, teneris restituere domino & non furi, quia prior mansit dominus, cui si restituas, non patieris grave incommodum, uti suppono: si autem restituas furi, qui non reddat domino, tu teneberis compensare damnum, cujus es causa efficax.

99 §. 2. Si fur tibi vendiderit, nec possis aliter recipere tuum pretium, poteris hoc pretium repetere, permittendo ut fur rem illam recipiat, uti habet communis, quia habes jus ad tuum pretium, pro quo nihil accepisti, ergo potes illud repetere; deinde non obligasti te ad conservandam cum tanto damno rem domini, ergo permittere potes iterum eripi.

100 §. 3. In hoc tamen ultimo casu, etiamsi deberes pretium perdere, probabilius videtur, quòd non possis rem reddere furi, aut positivè ad hoc cooperari, ut fur recipiat, si prævideas non esse reddendam domino, ita *Cajet. Med. Sotus, Led. Mol. Laym. L. 3. t. 4. c. 17. §. 3. n. 24.*, quibus in re consentiunt *Lugo d. 17. f. 2. & Plaxel. p. 3. n. 738.*, partim contra *Silv. Alens. Bejam p. 1. cas. 63. Dian. p. 5. t. 14. R. 87. Haun. t. 3. n. 260. Petsch: pag. 562. Sporer t. 4. c. 2. à n. 121. Flls. t. 4. d. 3. n. 40.*, qui absolutè dicunt posse reddi furi, etiam à possessore malæ fidei: partim contra *Less. Mald. Turr. Dicast. de Rest. d. 5. dub. 4.*, qui dicunt posse reddi, sed tantùm à possessore bonæ fidei, verùm non apparet ulla ratio, cur reddi possit à possessore bonæ & non malæ

malæ fidei, uti rectè Lugo n. 37., quamvis enim emptio sit malâ fide facta, cùm tamen rescindatur, aut ab initio fuerit nulla, ratione illius non magis nascitur ex redditione rei injuria contra dominum, quàm si bonâ fide esset facta. Ratio itaque nostra est, 1. quia si dominus rei sciret eam esse apud emptorem, justè ab hoc repeteret vel refumeret, & emptor per Judicem cogeretur domino reddere, ergo signum est, quòd ex natura rei ad hoc teneatur. 2. Res extracta è potestate furis, hoc ipso acquisivit meliorem statum, qui status spectat ad rem ipsam, & consequenter ad dominum rei, ergo qui rem illam ex hoc meliore statu rejicit in deteriorem, facit domino injuriam, sicuti si rem alienam extraxisses ex incendio, non posses citra injuriam iterum injicere, quamvis Titius tibi minaretur æquale damnum, nisi iterum injiceres.

Respondet Haunol. disparitatem esse, quòd Titius non habeat jus ad exigendam à me illam projectionem, fur autem habet jus ad repetendam rem ab emptore, quia cùm fur teneatur eam restituere domino, etiam habet jus eam repetendi, ne, si non recipiat, patiatur damnum, cogetur enim valorem illius solvere. *Contrà est,* nam fur non habet jus absolutum repetendi rem ab emptore, alioquin dominus recipiens ab emptore faceret injuriam furi, quod patet esse falsum: itaque habet jus tantùm conditionatum, pro circumstantiis, in quibus prudenter judicatur velle restituere, & Dominus ipse non esset aliter recepturus, fur enim non potest repetere, nisi ut restituat: in hoc autem casu, quo fur vellet restituere, non negamus, posse reddi
furi,

furi, sed tantum in casu, quo creditur non reddi-
 turus, aut dominus aliter & cum minore peri-
 culo non est recepturus, hinc jus repetendi, quod
 habet fur, non fundatur in nuda obligatione re-
 stituendi, sed in hac ut conjuncta cum negatione
 periculi redundaturi in dominum rei, item cum
 negatione restitutionis aliter certius faciendæ.

101 *Objiciunt* 1. In jure datur actio furi, per quam
 possit rem reposcere, ergo justè reposcit, ergo
 emptor tenetur ei reddere, & consequenter non
 peccat reddendo. R. Datur talis actio, si pru-
 denter judicetur veile absque periculo restituere
 domino, quod leges illæ præsumunt, c. secus, n.

102 *Instab.* 1. Qui reddit furi, non causat pejorem
 statum, quam res haberet ante emptionem, ergo
 cum emptio sit irrita, non fiet domino injuria, si
 reponatur in priori statu apud furem, ita *Less.*
 R. N. conseq: , nam privat statu intermedio me-
 liore, quem acquisiverat.

Inst. 2. Hic status non provenit ex ipsa re, sed
 ex libera voluntate e mentis, ergo si rescisâ hac
 voluntate reponat in statum pristinum, non fa-
 cit iniuriam, ita *Dicast.* R. N. conseq: , undecum-
 que enim proveniat, spectat ad rem & conse-
 quenter ad dominum rei, uti à simili patet in re
 erepta ab incendio; ergo iniquum est iterum ex
 illo statu dejicere.

103 *Obj.* 2. Si emptor, ne pretium amittat, possit
 permittere rem iterum eripi à fure, uti n. 99. di-
 ctum est, ergo si fur velit mihi furari 100. aureos,
 potero aperire cistam, in qua sunt 100. aurei alie-
 ni, permittendo ut hos eripiat, & mihi meos re-
 linquat. R. N. seq. , nam sic aperiendo cistam
 positivè cooperor & æquivalenter dico, ut loco
 meorum hos accipiat.

Q. 26.